

TEXTOUR (KULTURNÍ DĚDICTVÍ)

integrování kulturního dědictví
a udržitelného cestovního ruchu

KLÍČOVÁ SLOVA:

Nabídka udržitelného cestovního ruchu, kulturní cestovní ruch, podpora místních komunit, zvýhodnění odlehlých či méně známých oblastí, udržitelná mobilita, platforma otevřeného přístupu, spolupráce se stakeholdery, výzkum

POPIS OPATŘENÍ:

Projekt TExTOUR (TExTOUR Social Innovation and TEchnologies for sustainable growth through participative cultural TOURism) má za cíl spolupracovat s místními komunitami na vytváření sociálních, ekologických a ekonomických výhod pro všechny zúčastněné strany.

TExTOUR je projekt financovaný EU (European Union's Horizon 2020) pro integraci kulturního dědictví a udržitelného cestovního ruchu. Za tímto účelem jsou zřízeny tzv. laboratoře kulturního cestovního ruchu (Cultural Tourism Lab) u osmi pilotních projektů umístěných v EU i mimo ni. Do laboratoří kulturního cestovního ruchu jsou zapojeni různí relevantní stakeholdeři. Vybrané pilotní projekty mají různorodé a doplňující se charakteristiky, což umožňuje odborníkům zapojeným do projektu vyvinout širokou škálu scénářů pro vnitrozemské a pobřežní oblasti, venkovské a městské, znevýhodněné odlehlé nebo okrajové regiony, které čelí mnoha sociálním, ekonomickým a environmentálním výzvám. Projekt je koncipován tak, aby mohl díky platformě otevřeného přístupu poskytovat dále znalosti získané z pilotních projektů. Lidé pohybující se v oblasti kulturního nebo udržitelného cestovního ruchu (politická reprezentace, poskytovatelé služeb a produktů v oblasti CR, aktivní komunity) mohou požádat o spolupráci k získání informací z projektu, které by pro ně mohly být přínosné.

TExTOUR má stanovené cíle, které mohou vést k pochopení, jak kulturní cestovní ruch může podpořit místní rozvoj. Je mezi ně možné zařadit možnosti spolupráce napříč regiony, strategie udržitelného kulturního cestovního ruchu, formy propagace, vytvoření místních kapacit v rámci pilotních projektů, vytvoření kulturních identit jednotlivých regionů.

Pilotní projekty v rámci TExTOUR

Osm různorodých a vzájemně se doplňujících oblastí „kulturní turistiky“, které umožní otestovat širokou škálu scénářů: vnitrozemský a pobřežní, venkovský a městský či okrajový:

- **CRESPI D'ADDA**, Itálie. Nejzachovalejší město v jižní Evropě
- **NARVA**, Estonsko, Rusko. Postindustriální čtvrť na hranici mezi Estonskem a Ruskem
- **UMGEBINDELAND**, Německo, Polsko, Česká republika. Území s hrázděnými domy
- **VIA REGIA**, Ukrajina, Bělorusko, Polsko, Německo, Francie, Španělsko. Via regia je nejstarší a nejdelší silniční spojnice spojující východ a západ Evropy a představující dědictví různých kultur a zemí
- **TREBINJE**, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Chorvatsko. Využití potenciálu balkánské rozmanitosti, místního kulturního a přírodního dědictví
- **TARNOWSKIE GÓRY**, Polsko. Historické památky, které sloužily k těžbě stříbra a olova
- **VALE DO CÔA - SIEGA VERDE**, Portugalsko, Španělsko. Nejpozoruhodnější open-air soubor paleolitického umění v Evropě
- **ANFEH - FIKARDOU**, Libanon, Kypr. Dva historické klenoty umístěné mezi „mořem a nebem“ v krásných přírodních oblastech

PŘÍKLAD: UMGEBINDELAND - ZEMĚ PODSTÁVKOVÝCH DOMŮ

„Umgebindeland“ je přeshraniční region mezi Německem, Polskem a Českou republikou. Oblast zahrnuje: velké části Horní Lužice, evropské město Görlitz/Zgorzelec, přírodní park Žitavské hory, severní Čechy a části Polského vojvodství Dolní Slezsko kolem Bogatynie. Název kulturního regionu pochází od slova „Umgebinde“, český ekvivalent „hrázděny“ – historické hrázděné podstávkové domy typické pro tuto oblast. Tato kulturní krajina, vyvinutá v pozdním středověku a charakterizovaná moderní industrializací, nabízí silný, ale nevyužitý potenciál pro kulturní turistiku. „Umgebindeland“ je součástí EUROREGIONU „Neiße-Nisa-Nysa“ pro přeshraniční spolupráci. Regionální rozvojové koncepce cestovního ruchu v „Umgebindelandschaft“ byly vypracovány pro německou, polskou a českou oblast a zahrnují také lužickosrbskou a romskou menšinu. Přes rozmanitost možností a turistických nabídek zde stále neexistuje jednotný a koordinovaný koncept cestovního ruchu.

V rámci TExTOUR se Umgebindeland zaměřuje na:

- Stimulování místní ekonomiky a cestovního ruchu prostřednictvím výroby a marketingu regionálních vysoce kvalitních produktů (místní textilní průmysl)
- Poskytování inkluzivních ekonomických možností pro menšiny
- Zachování podstávkových hrázděných domů (Umgebindehäuser) a přírodní a kulturní krajiny
- Zvyšování povědomí lidí o potenciálu kulturní krajiny
- Zavedení efektivního trinárodního systému řízení

Projekt TExTour Umgebindeland pomohl nastartovat i další aktivity pro potenciál kulturního cestovního ruchu za podstávkovými domy jako podpora cestovního ruchu

v daném kulturním prostředí. Mezi aktivity patří: návštěva podstávkových domů, zpřístupnění soukromých domů v rámci akcí, produkt: dovolená s ubytováním v podstávkovém domě, kulinářské zážitky spojené s prostorem podstávkového domu, workshopy, kulturní kalendář napříč třemi zeměmi (Německo, Polsko, Česká republika).

ZDROJE A DALŠÍ DOPORUČENÁ LITERATURA:

<https://textour-project.eu>

<https://textour-project.eu/pilots/umgebinaelana/>

<https://www.digitalmeetsculture.net/article/how-can-cultural-heritage-tourism-activities-and-local-communities-be-integrated-in-a-sustainable-way-to-improve-deprived-areas-in-europe/>

Promo video k projektu: <https://www.youtube.com/watch?v=dVR7Tsa0eF4>

<https://www.fachwerk-arge.de>